

מסורת הש"ס

(א) בכתובת, (ב) [לעיל ד, כ].
 (ג) [יבמות נח, א] ד קמין
 (ד) [לעיל א, א] סנהדרין
 (ה) [לעיל א, ח] יבמות
 (ו) [לעיל א, ח] יבמות
 (ז) [לעיל א, ח] יבמות
 (ח) [לעיל א, ח] יבמות
 (ט) [לעיל א, ח] יבמות
 (י) [לעיל א, ח] יבמות
 (יא) [לעיל א, ח] יבמות
 (יב) [לעיל א, ח] יבמות
 (יג) [לעיל א, ח] יבמות
 (יד) [לעיל א, ח] יבמות
 (טו) [לעיל א, ח] יבמות
 (טז) [לעיל א, ח] יבמות
 (יז) [לעיל א, ח] יבמות
 (יח) [לעיל א, ח] יבמות
 (יט) [לעיל א, ח] יבמות
 (כ) [לעיל א, ח] יבמות
 (כא) [לעיל א, ח] יבמות
 (כב) [לעיל א, ח] יבמות
 (כג) [לעיל א, ח] יבמות
 (כד) [לעיל א, ח] יבמות
 (כה) [לעיל א, ח] יבמות
 (כו) [לעיל א, ח] יבמות
 (כז) [לעיל א, ח] יבמות
 (כח) [לעיל א, ח] יבמות
 (כט) [לעיל א, ח] יבמות
 (ל) [לעיל א, ח] יבמות

ארוסה פרק רביעי סוטה

בה.

עין משפט נר מצוה

בז א מיי פ"ב מהל'
 סוטה הל' ה':
 ז ב גי' פ"ד מהל'
 אשוח הל' ד טו סמג
 עשין מה טו"ש"ע אה"ע
 אשוח קטו ספ"ק ד:
 יח ד מיי פ"א מהל'
 סוטה הלכ"ז טו"ש"ע
 אה"ע ס"י קעת ספ"י י:
 יט ב מיי פ"ז מהל'
 ממרים הלכ"ח סמג
 לזון רכ:
 כ ו מיי פ"ג הלכ"ד
 סמג דל"ג א:
 כא ד מיי פ"א מהל'
 סוטה הלכ"ז סמג
 עשין מה טו"ש"ע אה"ע
 סימן קעת ספ"ק י:

ושמאל דאמר אנה דאמרי אפי' לרבי יאשיהו. דאמר שותה דמדלאטרריך לרביי לטמיה ש"מ לאו אשמו היא ליורשה וליטמנה לה ולהאליהא כרומה וכ"ש לרבי יונתן דאמר אינה שותה משום דלאו אשמו היא. והא דלאטרריך למעוטי אשמכתא בעלמא היא ולאו דקרא להכי אהא אלא להקיש אשה לאיש כדשני לעיל [בד:]: **עוצרת על דם.** יהודית. שאינה נעושה יוחאש פרושה וטווה בשוק ומדברת עם כל אדם דאמר בכתובות צפרק המדיר (דף עב.) ליואלה שלא ככתובה: לריבה הפראה. שמה תמזור ואם תמזור לא תפסקי ככתובה או אינה לריבה

התראה דבלאו התראה מפסדא: **למאי.** כיון דלא שמיא קינוי למאי אהני: **לאפסודי ככתובה.** ואי לאו דקני לא מפסדא אלמא לריבה התראה וזו עוצרת על דם היא שנקמרה עם אנשים: **להשקוטה כשהיא נשואה.** (ט) ואם חסרת לאחד נישואין שותה על ידי קינוי של אירוסין שאינו יכול להשקוטה כשהיא ארוסה דבעינן תחת אשה: **לאוסרה אבועל.** קינוי לא מנהי אלא לאוסרה על בעולה אם ימות זה או יגרשנה ולא שתת' (א): **אלא לפוסלה מכתובה.** מכאן דלא לא אמרו זה לא מפסדא: **דמנן.** לקמן צפרק כשם שהמים צדקין (דף ק"ז): **שאני הסה.** הא דבעי

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבועל כבעל:
 (ב) ד"ה ד"ה להשקוטה וכו' דאם חסרת: (ג) ד"ה לאוסרה וכו' ולא נהי' ה"ד ורמ"ק מ"ה הדגן לקמן ב"ב כשם ה"ד ורמ"ק מ"ה אלא לפוסלה מכתובה: (ד) תוס' ד"ה שמו וכו' המה בה י"ב עין פירושו בשרים על ס' קמ"ב:

מוסף רש"י

הא קינוי מוקנא לה. לאפקר עליו, ומקנא לא נטולת כתובה (לעיל ד, כ). כשם שאסורה לבעל כן אסורה לבעול. אם ימות בעלה או יגרשנה (ע"פ ב. א.) ומורסין לו שני ת"ח שמה שא"ב עליה בדרך. יצא להשקוטה כיוצא בזה הגדול (ע"פ ז.). בעל שמוחה על קינויה שקינא לאתמו אל תפסח עם פלוני, קינויו מחול. ואם נסמיה אינה נאמרת עליו (סנהדרין סג). רבנן ומורה שבו אביו ואמו למחול לו. אף לאחר כתיבתה וקולקל והלקויה וחור וקולקל. אם ראו למחול ולא הביאו לכתב דין, מחולקין לו. שכתבו מלה כזה ומשכו בו (ס"ה). בעלה נאמן עליה. ואין לר"ה להמיר עדות אלא. (ע"פ ז.). סוטה שהיא בלאו. דלא יוכל בעלה הראשון וגו'. דאמרין ביענות (יא): מה אני מקיים אחי אשר העמאלה לנכות סוטה שנסתרה (ע"פ ז.). שכן יש לה היתר. לנשמוטה, לפיק אין יתרו מוקנא, שמוצת הוא לאחר זמן (ס"ה). תאמר בסוטה שאין לה היתר. אם תמלא תמאה ולפיק לנו רודק אחיה (ס"ה). סוטה הגעומה לגבות כגבוי דמי. כוונת גדול כה השטר וכמו שמוחק גבכס (בבבב וכו'). ממנו (ה'י) מי שנקנס משהעבדים לו ידו על העלויה הנקנסים מחוקת בעל השטר עומדין כאילו הוא בני ועומה, לפיק היא גובה מספק. שאינה גלה להלווא משה שהיא הלוויה עליה להניח, אלא על צדקם להלווא ממנה (שמועדות ס"ה).

תוספות שאגני

שאר אחיו חולקין עמו ליה: אמר לך רב אנא דאמרי אפי' לר' יונתן וכו' ש"ס וישיבה וא"ת כיון דאשתו מעלייתה היא אמאי איצטרך ליה לר' יאשיהו איש איש לרבות. וי"ל דלאו דוקא הוא אלא אסמכתא בעלמא הוא ועיקר קראי לאשת חרש ושוטה ושומאל אמר אנא דאמרי אפי' לר' יאשיהו פ"י וכו' ש"ס וינח דאניה שותה משום דלאו אשתו היא. וא"ת כיון דלאו אשתו היא אמאי איצטרך לר' יונתן קרא למעוטי וי"ל דאניה אלא אסמכתא בעלמא וקרא לאו להכי אתי אלא לאקריי אשה לאיש כדשני לעיל ז': אמר אביי לא לאוסרה עליו למ"ד ארסורין עליו. וא"ת למ"ד ארסורין למחול לה. וי"ל דאניה אשתו משום ייחוד כיון כפחת פתח לרש"י הריב"ם דאין שם משום ייחוד ואפי' הכי לענין כוונה היו רשות היחוד וה"ו: אמרי' חזר שרבים נכנסין לה בויו וצוויין לה ב"ש רשות היחוד לשבת ורשות הריב"ם לטומאה. משמע דוקא היכא דאיכא חזרי' פתחה אבל היכא דליכא אלא פתח אחד היו רשות היחוד לטומאה אי נמי כיון שבעלה בעיר דאמר בשלהי קידושין בעלה בעיר אין חוששין לה משום ייחוד ואפי' הכי לענין תורת סוטה תגא בשום מקום לומר שלא תחשב סתירה לענין סוטה כשבעלה בעיר: ש"מ בעי התראה ש"מ ובפחת פתח לרשות הריב"ם לטומאה לאוקמיה ואינה עוברת על דת דהא מסתמא כיון דאניה עוברת על דת לא היו ב"ד מקנין אותה כדי להפקיע כתובתה בכדי אבל ק' דאיתי בתוספי דכתובות בהדיא נשים שאמרו שערביות על דת צריכות התראה וצוואות בלא כתובה לא תהוין בהן ויצאי ויתן כתובה ולמה לא הביאה כאן התלמוד ושמה דלא היה ידע לה: זקן ממרא שהמורה על ב"ד של לשכת הגזית ומיתוהו בתקן: ב"ש סברי שטר

התראה: **דלים** זה אימתא דבעל. ואי לאו דלמרו זה ידע לא הוה לן למקנסה דכיון דלית לה אימתא אין תימה בדבר אם עוצרת על דם ואין זה פריעותא ימיתתא אצל מי שבעלה אלהה ואינה יראה ממנו ועוצרת על דם פריעותא ימיתתא אית זה ואיכא למימר דבלאו התראה נמי מפסדא כתובה: **סאל רחמנא.** כדמיב"ט וקנא את אשתו: **או דלמא** **כיון דקפיד קפיד.** כלומר כיון דאורחיה דבעל למיקד כהכי על כרחיה דהאי נמי הויה קפידא לגדיה: **עבדינן מילתא דלמלא לא ניהא ליה.** והיך אנו נעשים שושים לו בדבר שהוא חוב לו שאינו חפץ בו וקיימא לן (כתובות דף י"א). דאין חפץ לאדם שלא צפוני: **שמחל על קונו.** והשתת' ס"ד דקבעי זין שמחל קודם סתירה זין שמחל לאחר הסתירה ואם תימצי לומר עוצרת על דם שרצה לקיימה מקיימה הני מילי בלא קינוי אצל היכא דאיכא קינוי וסתירה ורצה למחול מהו מי עקר קינוי ושריא ליה או לאו: **עבדינן מידי דאחי צעל ומחיל.** ואיכא זילותא דזי דינא: **סתמא דמילתא אדם מסכים בו.** וממנין אסתם דעתיה דאישתי דאישתי **מאי שנה פלמדי חכמים.** תירוצא הוא והכי קאמר לעולם מחיל ודיקא ליה ממתינ' מאי שנה דבעינן תלמידי חכמים משום דממירי דאסורה ליה דלמא מחיל קינוי ואי אתי למיבעל אמרין ליה אחלי לקינויך: **סח לי ועירא.** שהיה מאנשי ירושלים: **זקן ממרא.** שהמרה על צ"ד של לשכת הגזית ומיתתו בתקן: **שהיה צלאו.** אחרי אשר הוטמאה ל' לנכות סוטה שנסתרה צפ"ק ליבמות (דף י"א): **במאי קמפינגי.** אהה עטר נותנין לדבריהם: **צ"ש סברי** שטר העומד לגבות כגבוי דמי. מי שיש לו שטר חוב על חבירו ושיעמד לו בו נכסיו מוחזק צעל השטר צנכסים יותר מן הלוח והלכך כיון דנכסי צרעומיה קיימי הוה להו יורשי הבעל מצומצן

ושמאל אמר אנא דאמרי אפילו לרבי יאשיהו מדאיצטרך קרא לרביייה מכלל דלאו אשתו היא כלל איבעיא להו עוברת על דת צריכה התראה להפסידה כתובתה או אינה צריכה מי אמרינן כיון דעוברת על דת היא לא בעיא התראה או דלמא תיבעי התראה דאי הדרה בה תיהדר בה ת"ש" **ארוסה ושומרת יבם** לא שוותות ולא נוטלות כתובה **מישתא הוא דלא שתיא** הא קנויי מקני לה למאי לאו להפסידה כתובתה אמר אביי לא לאוסרה עליו רב פפא אמר להשקותה כשהיא נשואה כדתניא אין מקנין לארוסה להשקותה כשהיא ארוסה אבל מקנין לארוסה להשקותה כשהיא נשואה אמר רבא ת"ש אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדין ממוזר ונתינה לישראל בת ישראל למזור ולנתין לא שוותות ולא נוטלות כתובה מישתא הוא דלא שתיא רב קנויי מקני להו ולמאי אי לאוסרן עליו וקיימין אלא לאו להפסידן כתובתן אמר רב יהודה מדיסקרתא לא לאוסרה (א) **לבעול כבעל דתנן** **כשם שאסורה לבעול כך אסורה לבעול** א"ר חנינא מסורא ת"ש ואלו שבות דין מקנין להו מי שנתחרש בעלה או נשתתה או שהיה חבוש בבית האסורין ולא להשקותה אמרו אלא לפוסלה מכתובתה ש"מ **בעי התראה ש"מ** וכולהו מאי מעמא לא אמרי מהא דלמא שאני התם דלית לה אימתא דבעל כלל איבעיא להו עוברת על דת ורצה בעל לקיימה ימקיימה או אינו מקיימה מי אמרינן בקפידא דבעל תלא רחמנא והא לא קפיד או דלמא כיון דקפיד קפיד ת"ש ואלו שבות דין מקנין להו מי שנתחרש בעלה או נשתתה או שהיה חבוש בבית האסורין ואי אמרת רצה בעל לקיימה על דת היא מינה ניהא ליה איבעיא להו בעל שמחל על קינויו קינויו מחול או אינו מחול מי אמרינן בקינוי דבעל תלא רחמנא ובעל הא מחיל ליה לקינויו או דלמא כיון דקני ליה מעיקרא לא מצי מחיל ליה ת"ש ואלו שב"ד מקנין להו מי שנתחרש בעלה או נשתתה או שהיה חבוש בבית האסורין ואי אמרת בעל שמחל על קינויו קינויו מחול עבדינן מידי דאתי בעל מחיל ליה סתמא דמלתא אדם מסכים על דעת ב"ד ת"ש (א) ומוסרין לו שני ת"ח שמה יבא עליה בדרך ואי אמרת בעל שמחל על קינויו קינויו מחול לחליה לקינויה ולבעול מ"ש תלמידי חכמים דגמירי דאי בעי למיבעל אמרי ליה אחליה לקינויך ובעלה ת"ש (א) דאמר ר' יאשיהו שלשה דברים סח לי ועירא מאנשי ירושלים דבעל שמחל על קינויו קינויו מחול וזקן ממרא שרצו בית דין למחול לו מחולין לו וזבן סורר ומורה שרצו אביו ואמו למחול לו מחולין לו וכשבאתי אצל חבירי שבדרום על שנים הודו לי ועל זקן ממרא ילא הודו לי שלא ירבו מחלוקת בישראל ש"מ בעל שמחל על קינויו קינויו מחול ש"מ פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר יקודם סתירה מחול לאחר סתירה אינו מחול וחד אמר לאחר סתירה נמי מחול ומסתברא כמאן דאמר אינו מחול ממאי מדקא מהדרי רבנן לרבי יוסי דתניא רבי יוסי אמר בעלה נאמן עליה מקל וחומר ומה גדה שהיא בכרת בעלה נאמן עליה סוטה שהיא בלאו לא כל שכן אמרו לו לא אם אמרת בנדה שכן יש לה היתר תאמר בסוטה שאין לה היתר ואי אמרת לאחר סתירה מחול לה משכחת לה דיש לה היתר דאי בעי מחיל ליה לקינויה ובעיל אלא ש"מ לאחר סתירה אינו מחול שמע מינה: מתו בעליהן עד שלא שתו ב"ש כו': במאי קמפילגי בית שמאי סברי **שטר העומד לגבות כגבוי דמי** וב"ה

והמוציא מחבירו עליו הראיה ושלשן ראיה שזינתה ואבדה כתובתה ועליהן להביא ראיה שזינתה ואבדה כתובתה וזו ואלצה כתובתה: **וצית** העומד לגבות כגבוי דמי מי שיש לו שטר חוב על חבירו ושעמד לו כל נכסיו מוחזק בעל השטר יותר מן הלוח והלכך כיון דנכסי צרעומיה קיימי הוה להו יורשי הבעל תובעין והמוציא מחבירו עליו הראיה ועליהן להביא ראיה שזינתה ואבדה כתובתה